

Het bestuur van de Sectorgroep Primair Onderwijs kwam op 14 november weer in Utrecht bij elkaar om een forse agenda af te werken. Helaas zonder voorzitter, die door ziekte verhinderd was. Een neerslag van de besprekingen treft u aan in deze nieuwsbrief. Ook de voorbereiding van de Algemene Ledenvergadering van CNV Connectief, die op 21 november zal worden gehouden, kwam aan de orde.

Geld voor vermindering werkdruk loopt komende jaren op | Voor dit schooljaar hebben scholen 237 miljoen euro extra gekregen om de werkdruk aan te pakken. Schoolteams (onderwijsondersteunend personeel, schoolleiders en leraren) bepalen zelf waaraan het geld besteed wordt en de PMR heeft instemmingsrecht. **Dit is structureel geld, dus niet éénmalig** en loopt op naar 430 miljoen euro in het schooljaar 2021-2022. Een gemiddelde school van 225 leerlingen krijgt dit schooljaar circa 35.000 euro extra en vanaf het schooljaar 2021-2022 is dat 65.000 euro. Hoeveel er bij komt voor het schooljaar 2019-2020, is begin 2019 bekend. Zodra wij meer weten informeren wij jullie. De afspraken liggen vast in het werkdruk-akkoord, kijk voor meer informatie op <https://onderwijs.cnvconnectief.nl/themas/actueel/werkdruk/>

Een nieuwe cao PO 2019 | Een cao is een schriftelijke overeenkomst waarin afspraken over arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd. Deze arbeidsvoorwaarden worden overeengekomen tussen de werkgeversorganisatie, de PO Raad en de werknemersorganisaties / vakbonden CNV Onderwijs, AOb, AVS, FvOV. In de afgelopen cao-onderhandelingen zat ook PO in Actie aan de cao-tafel. Zij hebben aangegeven dat zij niet deelnemen aan de komende cao-ronde.

Op 5 december a.s. start het cao-overleg voor een nieuwe cao PO. CNV Onderwijs en de andere vakbonden wisselen dan hun gezamenlijke inzet uit met de werkgeversorganisatie, de PO Raad. Op die dag wordt deze inzet op de website van CNV Onderwijs geplaatst. Net als tijdens de onderhandelingen van de huidige cao, zullen wij tussentijds onze leden raadplegen over de verschillende onderdelen voor een nieuwe cao. Via deze nieuwsbrief houden wij jullie op de hoogte.

Themadagen PO in 2019 in samenwerking met CNV Schoolleiders. 'Van werkdruk naar werkgeluk' | Ook in 2019 organiseert de Sectorgroep Primair Onderwijs haar Themadagen PO. Deze keer in samenwerking met CNV Schoolleiders (zie onderstaand bericht van CNV Schoolleiders). Er zijn 3 dagen gepland. 2 dagen liggen al vast. Voor de 3^e dag wordt nog gezocht

naar een passende locatie in het westen van het land. Voor de eerste twee kunt u zich nu al aanmelden:

Woensdag 13 maart 2019 in de Nieuwe Buitensociëteit, Stationsplein 1 te Zwolle (tegenover het station)

Woensdag 10 april 2019 in AG Zaalverhuur, Parklaan 93 te Eindhoven (5 minuten lopen van het station)

Woensdag 13 november 2019. Nader bericht volgt nadat locatie bekend is. Na het succes van vorig jaar hebben we Richard de Hoop weer bereid gevonden deze dag in te leiden en voor de schoolleiders een masterclass te verzorgen. Tevens heeft hij twee collega's gevonden die de andere masterclasses over werkdruk gaan verzorgen. Richard neemt je bij de opening (op muzikale wijze) mee naar de grondtoon van werkdruk naar werkgeeluk en dat is...veerkracht! Wat is veerkracht, hoe ontwikkel ik dat bij mezelf en in mijn team. Deze prelude vormt de opmaat naar de masterclasses waaruit u kunt kiezen, nl.:

Masterclass werkgeeluk individueel, door Sara van Broekhoven:

- Zelfleiderschap (van Calimero naar Bob de Bouwer mindset)
- Authenticiteit (Het verschil maken met mijn unieke talenten 80/20)
- Persoonlijke verspillingen elimineren (8 verspillingen theorie en plaatsmaken voor talent)
- Doelmatigheid (hoe ga ik dit alles inzetten in mijn onderwijspraktijk)

Masterclass Werkdruk Team door Marijn Dane Werkdruk daagt(t) ons uit!

- Welke aspecten genereren werkdruk in ons team?
- Van lijderschap naar leiderschap
- Toepassing van 3R-en principe. Rust, Reinheid, Regelmaat (verwachtingenmanagement; Hoe creëer ik duidelijkheid voor mezelf en voor anderen)
- Perfectionisme beteugelen en Beren op de weg verslaan.
- Prioriteren en Onderhandelen (korte termijn versus lange termijn, TA & Assertiviteit)
- Tips & Tricks

Masterclass Management voor schoolleiders door Richard de Hoop 'Werken aan een topteam' (principe 5 uit de Negen Principes van de excellente schoolleider van Luc Greven)

- Ik en mijn droom
- Onze droom en jouw talenten
- Zo zijn onze manieren, bouwen aan een cultuur waarin je dromen kunt waarmaken
- 'Van klassiek naar jamming' ontwikkelen van veerkracht en aanpassingsvermogen
- Inspiratie (tips, technieken & tricks) en transpiratie (concreet actieplan!)

Masterclass 'Samen werken aan kwaliteit' door Myriam Lieskamp (principe 5 en principe 8 uit de Alliantie voor Excellentie van Luc Greven)

- Van droom naar realistische doelen
- Slim gebruik maken van het onderzoekkader van de onderwijsinspectie
- De droom vertaald naar de leerling, de leraar, het curriculum en de organisatie

De dagen beginnen om 10.00 u. (inloop vanaf 9.30) en eindigen om 15.30 u. Na afloop is er nog gelegenheid om na te praten onder het genot van een drankje. U kunt zich inschrijven voor

Zwolle op: <https://themadagpozwolle2019.eventbrite.nl> en voor

Eindhoven op: <https://themadagpoeindhoven2019.eventbrite.nl>

CNV Schoolleiders komt naar u toe in 2019 | In plaats van de jaarlijkse landelijke themadag organiseert CNV Schoolleiders met de sector PO van CNV Onderwijs in 2019 drie themabijeenkomsten in het land. Principe 5 uit de Negen Principes van de excellente schoolleider van Luc Greven staat bij de masterclasses/workshops voor schoolleiders centraal. U wordt geïnspireerd om samen te werken aan een Topteam. De bijeenkomsten worden georganiseerd op 3 locaties in het land zodat de bijeenkomsten voor ieder goed bereikbaar zijn. Onder deskundige leiding van o.a. Richard de Hoop en Myriam Lieskamp krijgt u input om verder te bouwen met en aan uw topteam. Wij hopen u te mogen begroeten in Zwolle, Eindhoven of nog een nader te bepalen locatie in het westen van het land. Zie bovenstaand bericht over themadagen PO voor meer info. Voor vragen kunt u terecht bij info@cnavs.nl

Handreiking Lerarentekort | Het ministerie van OCW heeft een handreiking om het Lerarentekort te verminderen [gepubliceerd](#). ([even klikken en u ziet de Handreiking](#)) Ze komen met een oplossing om op korte termijn het lerarentekort aan te pakken. Scholen zijn naarstig op zoek naar mogelijkheden om het probleem het hoofd te bieden en hebben veel vragen over wat wel en niet mag. Loek Schueler voorzitter CNV Onderwijs reageert hierop:

“Wij zijn blij zijn dat de scholen weten wat wel en niet mag. De handreiking is duidelijk en overzichtelijk. Laat ik wel duidelijk zijn, dit zijn oplossingen voor de korte termijn. Niet voor de lange. Daarvoor zijn forse investeringen nodig. CNV Onderwijs is bezorgd over situaties waarbij wordt gedoogd dat onbevoegden voor de klas staan. Uiteraard zien wij de huidige worsteling van besturen en schoolleiders en dat iedereen voorkomt dat leerlingen naar huis worden gestuurd. Maar deze situatie gaat ten koste van de kwaliteit en wij willen elke dag goed onderwijs verzorgen”.

CNV Academie | Onze CNV Academie wil graag de volgende scholingen onder jullie aandacht brengen. Ook deze aanbiedingen vallen onder de gelden en/of uren van de scholingsbudgetten die in de cao's geregeld zijn.

Van werkdruk naar werkplezier: 27-11-2018

<https://www.cnvacademie.nl/training/van-werkdruk-naar-werkplezier/>

Ambitie gaat vaak samen met een hoge werkdruk, maar die werkdruk kan er uiteindelijk voor zorgen dat het plezier in het werk verdwijnt. Uiteindelijk verdwijnt dan ook de ambitie. Deze training laat zien dat een andere route mogelijk is, waardoor de ambities toch worden omgezet in succes – en in plezier.

Omgaan met werkdruksignalen: 3-12-2018

<https://www.cnvacademie.nl/training/omgaan-met-werkdruksignalen-2/>

Een van de uitdagingen van het leidinggeven is het omgaan met werkdruksignalen van de werkvloer. De werkdruk is in veel sectoren hoog, en werknemers hebben hier last van. Hoe doe je dit nu? Hoe vang je vroegtijdig werkdruksignalen op waardoor iemand op een later tijdstip mogelijk kan

uitvallen? Hoe voer je nu goede gesprekken hierover? En welke tools en hulpmiddelen zijn er om het gesprek over werkdruk te starten en in goede banen te leiden? Het herkennen en erkennen van werkdruksignalen geeft leidinggevend grip op stress, zodat het team gezond en succesvol blijft.

Loopbaanondersteuning: 11-12-2018

<https://www.cnvacademie.nl/training/loopbaanondersteuning/> Mensen willen kunnen groeien in hun carrière, maar het is niet eenvoudig om de stappen die daarvoor nodig zijn ook daadwerkelijk te zetten. Wat als mensen zelf niet goed weten waar ze naartoe willen of welke drijfveren aan hun ambitie ten grondslag liggen? Het loopbaanankerspel, gebaseerd op de loopbaanankers van Edgar Schein, kan op een laagdrempelige manier helpen in het aangaan van het goede gesprek! Leidinggevenden kunnen, door het voor de medewerkers inzichtelijker te maken, de carrièreperspectieven verbeteren. Dat motiveert personeel en zorgt dat de afdeling als geheel meer resultaat boekt, want wie lekker in z'n loopbaan zit, is ook lekker aan het werk.

HRM'ers en zij-instromers: start 12-2-2019

<https://www.cnvacademie.nl/training/hrmers-en-zij-instromers/> Steeds vaker komen leidinggevenden in het primair onderwijs (PO) niet uit het onderwijs zelf. Scholen werven professionals uit andere sectoren, die als HRM'ers (human resource managers) of andere zij-instromers hun draai in de onderwijspraktijk nog moeten vinden. Het blijkt niet altijd gemakkelijk om goed leiding te geven in een vakgebied met zo'n sterke eigen identiteit als juist het onderwijs. CNV Academie maakt zij-instromers vertrouwd met het onderwijs.

Landelijke OOP-dag | De Stuurgroep OOP heeft op 13 november te Ede weer haar een landelijke OOP-dag gehouden. Op deze dag waren er ruim 100 collega's bij elkaar, die een onderwijs ondersteunende functie in de school vervullen. Niet alleen OOP'ers werkzaam in het PO, maar ook collega's uit het VO, MBO en HO waren aanwezig. Het thema van deze dag was: 'Samen staan we sterk(er)'.

Als nieuwe voorzitter en zelf onderwijsassistent op een SO school vergeleek ik de titel met een orkest, waarin je goed naar elkaar moet luisteren en moet afstemmen, zodat je op een harmonieuze manier muziek kunt maken. In een organisatie wil je op een harmonieuze manier samenwerken. Je hebt daarvoor de vaardigheden 'luisteren' en 'respect' nodig om elkaars geluid te horen en te waarderen. Hoe je jezelf opstelt als persoon is van groot belang. Hoe je communiceert via sociale media of een mailtje stuurt aan een persoon of groep, hoe je tegen een ander praat in een vergadering (vooral je het er niet mee eens bent), resulteert direct of indirect in een zwakkere 'Samen Sterk Visie'. Elke mening wordt gerespecteerd, maar wees je er van bewust dat een mening die je uitspreekt, zelfs met een kritische toon, het belang dient van de organisatie: jouw CNV onderwijs, en van elkaar. Hierdoor sta je samen sterk!

Op deze dag werd er ook gesproken over hoe een CAO-traject in elkaar steekt; wat daar voor nodig is, wie er aan tafel zitten en hoe je als lid invloed kunt uitoefenen op de inzet. Dit was verhelderend voor eenieder! Hierna ging iedereen apart met collega's uit zijn eigen sector bij elkaar zitten om vragen te stellen over de CAO die op hen van toepassing is. In de middag was er gelegenheid om twee verschillende workshops te volgen. Men kon kiezen uit: *assertiviteit, interculturele communicatie, ken*

**Onderwijs
Ondersteunend
Personeel**

je collega's maar ook jezelf, body language, professionele identiteit en Elevator Pitch. Elkaar ontmoeten om ervaringen uit te wisselen werd ook als zeer waardevol beschouwd.

Kortom het was een fantastische dag, om elkaar te ontmoeten en om nieuwe dingen te leren, die toepasbaar zijn in de praktijk.

De werkdruk gelden zijn voor 77% naar meer onderwijsassistenten in de klas gegaan. Vaak worden onderwijsassistenten vergeten of wordt er misbruik gemaakt van hun functie en/of hun positie. Herkent u dit? Zijn er op uw school ook collega's, die een onderwijsondersteunende functie hebben? Breng ze dan in contact met de Stuurgroep OOP

onderwijsondersteuners@cnv.nl voor al hun vragen en/of opmerkingen.

Samen staan we immers sterk!

Vriendelijke groet, Marlinde Bredewout, voorzitter stuurgroep OOP.

Jaarinfo

Jaarinfo Sectorgroep Primair Onderwijs | De Sectorgroep geeft jaarlijks een brochure uit onder de naam 'Jaarinfo'. De brochure bevat informatie over haar beleid met betrekking tot ontwikkelingen op het gebied van arbeidsvoorwaarden, rechtspositie en onderwijs. De eerste stappen hiertoe zijn gezet en de leden van het bestuur zijn gevraagd hieraan hun mogelijke bijdrage te leveren. Het resultaat hiervan ziet u in 2019.

Themanummer Méér muziek in de klas |

Met nummer 7 van 2018 heeft Zorg Primair weer aardig de aandacht (en waardering) weten te krijgen van het onderwijsveld. Ook van de spraakmakende cultuurondersteunende centra in ons land. Deze laatste werkten ook graag mee. Als ambassadeur van de muziekimpuls **Méér muziek in de klas** in het onderwijs verleende ook Ilse de Lange vol overtuiging haar medewerking. Een boeiend themanummer. Brede verspreiding ervan brengt ook de aandacht die CNV Onderwijs heeft voor de verbetering van de dagelijkse onderwijskwaliteit onder een breed publiek. Het nummer is voor verspreiding digitaal beschikbaar.

Vraag het aan via zorgprimair@cnv.nl.

De volgende Nieuwsbrief verschijnt omstreeks begin 2019.
Kopij is welkom tot 18 december bij secretaris Han de Vries primaironderwijs@cnv.nl

